

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานและอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือเรียกผู้ต้องหามาปรับทราบข้อกล่าวหาแต่ผู้ต้องหาไม่มาพบ

สำนักงานเทศบาลนคร ก ได้มีหนังสือที่ นม ๕๒๐๐๑/๒๓๕๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕ ขอความอนุเคราะห์หารือข้อกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยได้ชี้แจงรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานเทศบาลนคร ก ได้มีหนังสือที่ นม ๕๒๐๐๑/๗๖๐๖ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเชิญมาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ถึงบริษัทตลาด บี จำกัด แต่ปรากฏว่าบริษัทตลาด บี จำกัด ไม่มาพบด้วยตนเอง แต่ทำหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ตอบกลับหนังสือขอเชิญมาพบโดยให้เหตุผลว่า “ไม่เห็นชอบด้วยและมีความประสงค์อุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในกำหนดตามกฎหมายด้วย เหตุดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ บริษัทฯและท่านในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ควรรับฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์เสียก่อน หากผลเป็นประการใด บริษัทฯก็พร้อมจะดำเนินการเปรียบเทียบต่อไป แต่ขณะนี้ขอให้ท่านได้โปรดชะลอการดำเนินการเปรียบเทียบไว้ก่อน”ตามหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๕/๑๓๓๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ โดยหนังสือระบุว่า “คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ พิจารณาวินิจฉัยจากเอกสารหลักฐานที่ได้รับแล้ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยกอุทธรณ์คำสั่งรองนายกเทศมนตรีนคร ก ปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีนคร ก เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามหนังสือ ที่ นม ๕๒๐๐๑/๗๔๓๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔” สำนักงานเทศบาลนคร ก ได้มีหนังสือที่ นม ๕๒๐๐๑/๘๐๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง ขอเชิญมาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ถึง บริษัทตลาด บี จำกัด แต่ปรากฏว่าบริษัทตลาด บี จำกัด ไม่มาพบด้วยตนเอง แต่ทำหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แจ้งเหตุขัดข้องตามหนังสือเชิญมาพบ โดยให้เหตุผลว่า “ทางบริษัทฯ ไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งอุทธรณ์ที่ให้ออกอุทธรณ์ดังกล่าว จึงมีความประสงค์ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อยกเลิกคำสั่งของท่าน ภายในกำหนดตามกฎหมาย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็น ที่บริษัทฯ และทางท่านในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ควรรับฟังผลการพิจารณาของศาลปกครองเสียก่อน หากผลเป็นประการใด บริษัทฯก็พร้อมจะดำเนินการเปรียบเทียบปรับต่อไป แต่ขณะนี้ขอท่านได้โปรดชะลอการดำเนินการเปรียบเทียบปรับไว้ก่อน”

ประเด็นหารือ

ประเด็นที่ ๑ : สำนักงานเทศบาลนคร ก ขอเชิญมาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ถึงบริษัทตลาด บี จำกัด แต่ปรากฏว่าบริษัทตลาด บี จำกัด ไม่มาพบด้วยตนเอง แต่ทำหนังสือตอบกลับหนังสือขอเชิญมาพบ กรณีนี้จะถือว่าบริษัทตลาด บี จำกัด ไม่มาพบตามหนังสือเรียกใช้หรือไม่ ว่ามีเหตุจำเป็นและขอเลื่อนการมาพบแต่อย่างใด และไม่มีหนังสือชี้แจงขอเลื่อนวันมาพบ ในกรณีนี้จึงถือว่าบริษัทตลาด บี จำกัด ไม่มาพบตามหนังสือขอเชิญมาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ตามความในมาตรา ๔๔ (๑) และมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๕๗๔๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งกรมอนามัย มีถึงนายกเทศมนตรีก

ประเด็นที่ ๒ : ตามที่สำนักงานเทศบาลนคร ก มีหนังสือเรียกบริษัท ตลาด ปี จำกัด มาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แต่บริษัท ตลาด ปี จำกัด ไม่มาพบโดยอ้างเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรณีนี้สำนักงานเทศบาลนคร ก สามารถดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเป็นคดีอาญา โดยไม่ต้องรอความเห็นจากคณะกรรมการเปรียบเทียบ ที่มีอำนาจพิจารณาได้หรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากสำนักงานเทศบาลนคร ก ได้ทำหนังสือสอบถามไปที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้มีหนังสือ เรื่อง การเปรียบเทียบคดี ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเป็นความเห็นของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัด ระบุใจความสำคัญว่า “หลักฐานที่จำเป็นต่อการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบ ประกอบด้วย รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง บันทึกคำให้การของผู้ต้องหาและพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามความในข้อ ๗ (๑) (๓) และ (๔) แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓ กรณีดังกล่าว ยังไม่ปรากฏหลักฐานตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงฯ จึงถือว่าไม่เป็นไปตามที่ประกาศกระทรวงฯ กำหนด และไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้เทศบาลนคร ก ยังคงสามารถรวบรวมพยานหลักฐานที่ใช้ในการพิจารณาเปรียบเทียบอย่างครบถ้วนตามหลักเกณฑ์เพื่อส่งให้ คณะกรรมการเปรียบเทียบ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หรือในกรณีที่ท่านในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ประกอบการดังกล่าวไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้วย่อมสามารถร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการเปรียบเทียบ”

อย่างไรก็ตาม แม้มีหนังสือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดังกล่าวข้างต้น แต่สำนักงานเทศบาลนคร ก ยังมีความเห็นว่าอาจเกินอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๘๕ วรรคสอง กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบ ดังนั้น จึงควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอเข้าสู่คณะกรรมการเปรียบเทียบ พิจารณาและมีมติให้สำนักงานเทศบาลนคร ก ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ก่อนหรือไม่

ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

กรมอนามัย ได้นำเสนอประเด็นข้อหารือดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๕-๒/๒๕๖๕ ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ คณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติ ดังนี้

ความเห็นประเด็นที่ ๑ : เมื่อพิจารณาหนังสือแจ้งเหตุขัดข้องตามหนังสือเชิญมาพบ ของบริษัท ตลาด ปี จำกัด โดยให้เหตุผลว่า “ทางบริษัทฯ ไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งอุทธรณ์ที่ให้ออกอุทธรณ์ดังกล่าว จึงมีความประสงค์ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อยกเลิกคำสั่งของท่าน ภายในกำหนดตามกฎหมาย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่บริษัทฯ และทางท่านในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นควรรับฟังผลการพิจารณาของศาลปกครองเสียก่อน หากผลเป็นประการใด บริษัทฯ ก็พร้อมจะดำเนินการเปรียบเทียบปรับต่อไป แต่ขณะนี้ขอท่านได้โปรดชะลอการดำเนินการเปรียบเทียบปรับไว้ก่อน” ซึ่งรายละเอียดในหนังสือไม่ได้ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นและขอเลื่อนการมาพบแต่อย่างใด และไม่มีหนังสือชี้แจงขอเลื่อนวันมาพบ ในกรณีนี้ จึงถือว่าบริษัท ตลาด ปี จำกัด ไม่มาพบตามหนังสือขอเชิญมาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ตามความในมาตรา ๔๔ (๑) และมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ความเห็นประเด็นที่ ๒ : จากการที่เทศบาลนคร ก ทำหนังสือขอเชิญมาพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ถึง บริษัท ตลาด ปี จำกัด แต่ปรากฏว่าบริษัท ตลาด ปี จำกัด ไม่มาพบด้วยตนเอง แต่ทำหนังสือแจ้งเหตุขัดข้องโดยให้เหตุผลว่า “ทางบริษัทฯ ไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งอุทธรณ์ที่ให้อภัยโทษดังกล่าว จึงมีความประสงค์ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อยกเลิกคำสั่งของท่าน ภายในกำหนดตามกฎหมาย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็น ที่บริษัทฯ และทางท่านในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ควรรับฟังผลการพิจารณาของศาลปกครองเสียก่อน หากผลเป็นประการใด บริษัทฯ ก็พร้อมจะดำเนินการเปรียบเทียบปรับต่อไป แต่ขณะนี้ขอท่านได้โปรดชะลอการดำเนินการเปรียบเทียบปรับไว้ก่อน” กรณีนี้ บริษัท ตลาด ปี จำกัด ไม่มาพบตามหนังสือเรียก ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามความในมาตรา ๔๔ (๑) ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เจ้าพนักงานท้องถิ่นอยู่ในสถานะผู้เสียหายสามารถไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีทางอาญาได้เลย โดยไม่ต้องรอความเห็นหรือมติของคณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ เนื่องจากผู้ที่เข้าข่ายการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก อันถือว่าเป็นความผิดต่อมาตรา ๔๔ (๑) มีโทษตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการกระทำละเมิดต่ออำนาจของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย จึงถือเป็นผู้เสียหายตามมาตรา ๒ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลตามมาตรา ๒๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้มีมติ ดังนี้

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหาหรือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกั
กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย
หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

